

Rundskriv 2023-17

Dato: 16.03.2023

Erstatter rundskriv: åååå-nr

Saksbehandlingsrundskriv - Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag

Innhold

Innledning	3
Kapittel 1: Formålet med tilskuddsordningene	3
Kapittel 2: Aktører og ansvarsdeling	4
Statsforvalteren.....	4
Landbruksdirektoratet.....	4
Kapittel 3: Kontroll med tilskuddsforvaltningen	5
Etablere internkontroll	5
Tilrettelegging for utøvelse av budsjett disponeringsmyndighet	6
Fastsette kontrollpunkter for kontroll av informasjon fra tilskuddsmottaker	7
Kapittel 4: Informasjon til søkere om tilskuddene	7
Lyse ut tilskuddet.....	7
Veiledningsmaterieil	8
Kapittel 5: Landbruksdirektoratets elektroniske systemer til støtte ved saksbehandlingen	8
Informasjon i Grunnmur	8
System for mottak og behandling av søknader	9
Kapittel 6: Søknadsbehandlingen	9
Statsforvalterens oppgaver i prosessen.....	9
Landbruksdirektoratets oppgaver i prosessen	10
Kapittel 7: Formaliakontroller	10
Vurdere habilitet	10
Kontrollere at søknadsfristen er overholdt	11
Kontrollere at de formelle kravene til søknaden er oppfylt	12
Kapittel 8: Vurdering av opplysningene i søknaden	13
Generelt om vurdering og kontroll av opplysninger fra søker	13
Vurdering og kontroll av vilkårene i forskriften.....	14

Kapittel 9: Avgjørelse av søknaden	25
Fatte vedtak om avvisning, innvilgelse eller avslag.....	25
Utforme vedtaksbrev	25
Godkjenning av vedtak om innvilget tilskudd	26
Kapittel 10: Behandling av klager	27
Mottak av klager	27
Vurdering av klager.....	27
Oversendelse til Landbruksdirektoratet	29
Kapittel 11: Behandlingen av feilutbetalinger	30
For lite utbetalt tilskudd	31
For mye utbetalt tilskudd.....	31

Innledning

Denne forvaltningsinstruksen beskriver statsforvalterens ansvar og oppgaver knyttet til behandling av søknader om tilskudd til siidaandeler og reinlag, som reguleres gjennom:

- [Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag \(20.6.2019 nr 865\)](#)
- [Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Reglement for økonomistyring i staten \(økonomireglementet\)](#)

Forvaltningsinstruksen i denne formen er ny fra 2023. Instruksene om forvaltningen av tilskuddene har tidligere stått i kommentarene til regelverket, sist gitt i *Rundskriv 2022/31 Forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag – kommentarer til regelverk*. Rundskrivet med kommentarer til regelverket er også oppdatert, og inneholder ikke lengre instruksjoner til statsforvalteren.

Kapitlene om behandlingen av søknader må leses i sammenheng med kommentarer til regelverket, Rundskriv 2023/16.

Kapittel 1: Formålet med tilskuddsordningene

Nåværende regjering har i Hurdalsplattformen oppstilt følgende reindriftspolitiske mål:

- Fortsette å anerkjenne reindrifta som en viktig kulturnæring som er familiebasert og bygger på et unikt levesett
- Utvikle reindriften med et tredelt mål om økologisk, økonomisk og kulturell bærekraft
- Gjennomføre en helhetlig revidering av reindriftsloven
- Tilrettelegge for økt verdiskaping av kjøtt og biprodukter og øke satsingen på kulturformidling og reindriftsbasert turisme

Stortinget har bevilget tilskuddsmidler over statsbudsjettet for å nå disse målene. Tilskudd til siidaandeler og reinlag bevilges over kapittel 1151 *Til gjennomføring av reindriftsavtalen*, post 75 *Kostnadssenkende og direkte tilskudd (kan overføres)*. Om formålet med bevilgningen fremgår følgende av Proposisjon 1 S (2022-2023):

Dei kostnadssenkande og direkte tilskotta skal bidra til å fremje berekraft, kvalitet og produktivitet i reindrifta, heve inntekta og verke utjamnande mellom einingar i næringa.

Kostnadssenkande og direkte tilskott er sett saman av fleire ulike tilskottsordningar. Tilskuddsordningane er regulert i forskrift om tilskott til siidaandelar og reinlag, og i forskrift om tilskott til reinbeitedistrikt og reinlag.

For reindriftsåret 2022 – 2023 omfatter *forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag* syv tilskuddsordninger. Disse skal forvaltes i lys av formålet.

Kapittel 2: Aktører og ansvarsdeling

Landbruks- og matdepartementet har det overordnede ansvaret for at tilskuddsmidlene forvaltes i samsvar med stortingets vedtak og forutsetninger, og for å fastsette regelverk og vilkår som er nødvendig for å sikre dette. Departementet rapporterer til Stortinget om resultater og måloppnåelse for ordningen.

Forvaltningsoppgavene ved tilskuddsordningen er delt mellom Landbruksdirektoratet og statsforvalteren.

Statsforvalteren

Statsforvalter har ansvar for å:

- Etablere internkontroll for sine forvaltningsoppgaver
- Utlyse tilskuddet
- Veilede søkere og andre om regelverk og søknadsprosess
- Saksbehandle søknader om tilskudd;
 - Kontrollere søknader og informasjon fra søker
 - Vurdere søknadsopplysningene mot vilkårene i forskriften
 - Vurdere og avgjøre dispensasjoner som ligger til statsforvalteren
 - Utforme vedtaksbrev/tilskuddsbrev
 - Godkjenne vedtaksbrev/tilskuddsbrev
- Behandle klager og feilutbetalinger

Landbruksdirektoratet

Landbruksdirektoratet har ansvar for å:

- Etablere internkontroll for sine oppgaver
- Utarbeide søknadsskjema og veiledningsmateriell
- Vurdere og avgjøre dispensasjoner som ikke ligger til statsforvalteren
- Behandle klager som er oversendt fra statsforvalteren
- Utbetale tilskudd til mottakerne, og gjennomføre attestasjonskontroller
- Utvikle og drifte elektroniske støttesystemer som benyttes av søkere og statsforvalteren ved forvaltningen av tilskuddene
- Føre regnskap for disponeringen av tilskuddsmidlene og rapportere til departementet

- Føre kontroll med at statsforvalter forvalter tilskuddene på en forsvarlig måte og har intern kontroll

Kapittel 3: Kontroll med tilskuddsforvaltningen

Statsforvalteren skal behandle søknader om tilskudd til siidaandeler og reinlag i henhold til Økonomiregelverket i staten, forvaltningsloven, tilskuddsregelverket og annet relevant regelverk. Statsforvalteren må etablere en internkontroll som sikrer at oppgavene ivaretas og at regelverket blir fulgt når søknader om tilskudd til siidaandeler og reinlag skal behandles.

Økonomiregelverket kapittel 6 regulerer tilskuddsforvaltningen. Med tilskuddsforvaltning menes hele prosessen fra utlysning av tilskuddene til søknadsbehandling og utbetaling. Dette innebærer også oppfølging og kontroll. Nedenfor følger kravene til kontroll med tilskuddsforvaltningen som statsforvalteren må ivareta.

Etablere internkontroll

- Statsforvalteren skal etablere internkontroll med sine forvaltningsoppgaver

Økonomiregelverket stiller krav til internkontroll hos tilskuddsforvalteren. For å sikre korrekt saksbehandling, skal statsforvalteren ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til hensikt å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler. Dette fremgår av kapittel 6.3.8.1, jf. kapittel 2.4 i Reglement for økonomistyring i staten.

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- Registrering av faste data
- Saksbehandling, herunder dokumentasjon av fastsettelse av tilskuddsbeløp
- Registrering av vedtak om tilskudd
- Utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- Registrering i regnskapet
- Behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

Statsforvalteren behandler tilskuddet i samarbeid med Landbruksdirektoratet, med formål om å sikre korrekt saksbehandling. Statsforvalteren har først og fremst ansvar for de delene av saksbehandlingen som knytter seg til behandlingen av søknader, utformingen av tilskuddsbrev, og behandlingen av dokumentasjonen. Det er disse tiltakene statsforvalteren må etablere internkontroll for. Øvrige oppgaver utføres av Landbruksdirektoratet.

For en nærmere beskrivelse av kravene til internkontroll i tilskuddsforvaltningen og vurderinger av risiko, viser vi til Landbruksdirektoratets veileder *Kontroll med tilskuddsforvaltningen 2023* kap. 4 og 5, og til veilederne på hjemmesidene til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Tilrettelegging for utøvelse av budsjettdisponeringsmyndighet

- Statsforvalteren skal ivareta kravene til utøvelse av budsjettdisponeringsmyndighet

Økonomireglementet stiller som krav i pkt. 6.3.3 fjerde avsnitt at alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser for virksomheten, skal godkjennes av en ansatt som har budsjettdisponeringsmyndighet.

Det er statsforvalteren som fatter vedtak om tilskudd for denne ordningen, og dermed følger også at ansvaret for utøvelsen av budsjettdisponeringsmyndighet tilligger statsforvalteren.

Vedtaksbrevene som statsforvalteren utarbeider må signeres av en ansatt med budsjettdisponeringsmyndighet for den aktuelle tilskuddsbevilningen.

Budsjettdisponeringsmyndigheten beskrives nærmere i økonomireglementet pkt. 2.5.2.1. Utøvelsen av den er et sentralt element i internkontrollen, og skal bekrefte at tilskudd blant annet blir håndtert i samsvar med gjeldende lover og regler. I økonomireglementet omtales dette som transaksjonskontroll, jf. pkt. 2.5.

Delegasjon av budsjettdisponeringsmyndighet

Virksomhetslederen har budsjettdisponeringsmyndighet, og kan delegere denne helt eller delvis til ansatte på lavere nivåer. Delegering av budsjettdisponeringsmyndighet skal være skriftlig.

Statsforvalter skal ha rutiner for tilfredsstillende oppfølging av delegert budsjettdisponeringsmyndighet.

Kravene til utøvelse av budsjettosponeringsmyndighet

Før en ansatt med budsjettdisponeringsmyndighet gjennomfører disposisjoner, skal vedkommende:

- a) påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b) påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c) påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

I praksis vil det å skulle påse at det er hjemmel for disposisjonen etter a), være å påse at vedtaket er i henhold til tilskuddsregelverket og rundskrivene på Landbruksdirektoratets nettsider.

Tilskudd til siidaandeler og reinlag innvilges på grunnlag av fastsatte satser, og alle som fyller vilkårene får tilskudd. Statsforvalteren behøver utover dette ikke å undersøke om det er budsjettmessig dekning. Landbruksdirektoratet følger opp dette.

Bekreftelse på at vilkårene til vedtaket er oppfylt og hvem som har utøvd budsjett disponering skal fremgå av [vedtaksbrevet](#), jf. pkt. 6.3.3 i økonomireglementet. Dette bekreftes ved signatur.

Fastsette kontrollpunkter for kontroll av informasjon fra tilskuddsmottaker

- Statsforvalteren skal kontrollere informasjon fra tilskuddsmottaker som har betydning for søknadsbehandlingen
- Kontrollen skal være basert på risikovurderinger, og ha et rimelig omfang i forhold til kost/nytte

Kontrollopgaven følger av økonomiregelverket pkt. 6.3.8.2. Det er informasjon som er av betydning for vurderingen av om tilskudd kan innvilges, og evt. med hvilket beløp, som skal kontrolleres.

Statsforvalteren skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene, og risiko for uregelmessigheter (feilopplysninger fra søker). Kartleggingen av risiko skal gi føringer for hva som eventuelt skal kontrolleres nærmere, og hvordan kontrollene kan gjennomføres. Slik danner risikovurderingene terskel for kontroll av opplysninger i søknadene.

Kontrollene skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved den. I [kap. 8](#) i dette rundskrivet gis det en beskrivelse av hvilke krav som stilles til behandlingen av de enkelte tilskuddene i ordningen, og eksempler på hvordan opplysningene kan kontrolleres.

Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Det å dokumentere de kontroller man har gjort er et virkemiddel for å sikre etterprøvbarhet. Målet er ikke å dokumentere mest mulig, men å dokumentere de kontroller som er gjort som anses som en nødvendig del av grunnlaget for vedtaket om tilskudd.

Kapittel 4: Informasjon til søkere om tilskuddene

Lyse ut tilskuddet

- Statsforvalteren skal lyse ut tilskuddet

Økonomiregelverket pkt. 6.3.1 stiller krav om at tilskuddet skal lyses ut på en slik måte at man når hele gruppen av potensielle mottakere i tråd med tilskuddsbevilgningen. Formålet med utlysningen

er å gjøre ordningen kjent for alle tilskuddsmottakere, og sikre grunnleggende prinsipper i forvaltningen om åpenhet og likebehandling.

Potensielle mottakere er registrerte siidaandelsledere og reinlag. Statsforvalteren i det enkelte embetet må vurdere hvordan årets tilskudsbevilgning og det tilhørende regelverket best kan gjøres kjent for aktuelle søkere.

Veiledningsmaterieil

Landbruksdirektoratet har ansvar for å utarbeide og distribuere skriftlig veiledningsmaterieil, og utarbeider:

- Kommentarer til forskriften som publiseres på nett
- Søknadsskjema med veiledning til utfylling av søknaden
- Veiledning til elektronisk søknad

Statsforvalteren skal ikke utarbeide egne veiledere. Statsforvalteren skal etter henvendelser fra mulige søkere, gi utfyllende veiledning til Landbruksdirektoratets veiledningsmaterieil, og ellers bidra til at informasjon om ordningen blir kjent for målgruppen.

Kapittel 5: Landbruksdirektoratets elektroniske systemer til støtte ved saksbehandlingen

Informasjon i Grunnmur

Statsforvalteren kan hente informasjon til bruk i saksbehandlingen fra Landbruksdirektoratets grunnregister for reindrift (Grunnmur).

Opplysningene i Grunnmur kommer hovedsakelig fra melding om reindrift (MOR) og rapportering av slakt fra slakteri. MOR overføres som PDF til statsforvalteren via SvarUt. Statsforvalteren må legge inn opplysninger manuelt fra MOR inn i Grunnmur. Slakteopplysninger som Landbruksdirektoratet mottar fra slakteriene i excel format, importeres til Grunnmur.

Brukertilgang

For å få tilgang til Grunnmur og historiske opplysninger i SBS, må saksbehandler være gitt brukertilgang. Nærmeste leder skal henvende seg skriftlig til Landbruksdirektoratet for å melde endringer av behov for tilganger.

System for mottak og behandling av søknader

Søknader levert elektronisk via Altinn blir overført samlet i en BATCH av Landbruksdirektoratet til statsforvalteren via SvarUt i PDF format.

I samråd med statsforvalteren har Landbruksdirektoratet bestemt at saksbehandlingssystemet SBS ikke skal benyttes til saksbehandling av tilskudd til siidaandeler og reinlag. Fra og med 2023, og fram til nytt fagsystem er etablert, må søknadene registreres og saksbehandles i statsforvalterens eget saks- og arkivsystem.

Endring og registrering av kontaktopplysninger

Søknad om tilskudd og melding om reindrift benytter kontaktopplysninger fra [Kontakt- og reservasjonsregisteret](#). Siidaandelsleder eller kontaktperson for reinlag må selv endre kontaktinformasjon eller reservere seg mot digital kommunikasjon med det offentlige ved å logge seg inn i Kontakt- og reservasjonsregisteret. For å få tilgang til disse skjemaene må siidaandelsleder og kontaktperson for reinlaget registreres som leder i Grunnmur.

Kapittel 6: Søknadsbehandlingen

Søknadsbehandlingen omfatter hele prosessen fra mottak av søknad og fram mot vedtak og eventuelt utbetaling av tilskudd. I tillegg kommer oppgaver med klagebehandling og behandling av feilutbetalingssaker.

Statsforvalterens oppgaver i prosessen

Følgende oppgaver inngår i søknadsbehandlingen:

1. Gjennomgang av den enkelte søknaden (formaliakontroll)

Statsforvalteren skal for hver enkelt søknad:

- Vurdere habilitet i forhold til søker
- Kontrollere at søknadsfristen er overholdt
- Kontrollere at søker har levert nødvendige opplysninger/dokumentasjon

2. Vurdering av opplysningene i søknaden

Statsforvalteren skal vurdere opplysningene i søknaden for å avgjøre:

- Behovet for å kontrollere opplysninger som er gitt, og hvordan opplysningene skal kontrolleres
- Om vilkårene for tilskuddene er oppfylt
- Om det er behov for ytterligere opplysninger som kan opplyse saken før vedtak
- Om det skal gis dispensasjon, og hvem som skal behandle dispensasjonen

- Om det er grunnlag for å avkorte tilskuddet

3. Avgjørelse av søknaden

Statsforvalteren skal avgjøre søknaden, og enten:

- Utarbeide vedtak om avslag eller
- Utarbeide vedtak om tilskuddsutbetaling i et vedtaksbrev

4. Behandling av klager

Statsforvalteren skal:

- Behandle klager på vedtak
 - Klager som ikke tas til etterretning, skal oversendes til Landbruksdirektoratet for endelig behandling

5. Behandling av feilutbetalinger

Statsforvalteren skal:

- Følge opp tilskudd som er feilutbetalt
 - Saker som ikke behandles av statsforvalteren, skal oversendes til Landbruksdirektoratet for utbetaling eller innkreving

Landbruksdirektoratets oppgaver i prosessen

Landbruksdirektoratet skal:

- Vurdere om det skal gis dispensasjon etter bestemte regler i forskriften
- Utbetale tilskudd
- Behandle klagesaker
- Følge opp innkreving ved krav om tilbakebetaling
- Vurdere renter på krav om tilbakebetaling

Kapittel 7: Formaliakontroller

Før statsforvalteren vurderer om søkeren kan få tilskudd, må saksbehandler gå igjennom hver enkelt søknad for å ta stilling til habilitet, søknadsfrist og formelle krav til søknaden.

Vurdere habilitet

- Saksbehandler må vurdere om han eller hun kan behandle den enkelte søknaden

Regler om inhabilitet følger av forvaltningsloven §§ 6 - 10. At en person er inhabil vil si at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet. En

saksbehandler som er inhabil kan verken tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i den konkrete saken, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd.

Forvaltningslovens § 6 første ledd angir konkrete tilfeller der saksbehandler er inhabil grunnet sin relasjon til sakens parter. Saksbehandler vil alltid være inhabil i de tilfeller som er nevnt i § 6 første ledd.

Etter § 6 andre ledd kan det også foreligge «andre særegne forhold» som er egnet til å svekke saksbehandlers upartiskhet. Dette gjelder de tilfeller som ikke faller inn under første ledd.

Saksbehandler kan være inhabil der avgjørelsen i saken kan ha betydning for saksbehandleren selv. Tilsvarende gjelder der saken har betydning for noen saksbehandler har en nær personlig tilknytning til. Hvorvidt man har en nær personlig tilknytning til noen må vurderes konkret og gjelder en videre krets av personer enn de som er spesifikt nevnt i § 6 første ledd (over). Veiledende for å avgjøre dette, er om den personlige tilknytningen er like nær som den man normalt har i forhold til søsken eller svoger. Dette gjelder for eksempel dersom saksbehandler har et tett personlig vennskapsforhold til søker.

Forvaltningsloven § 8 regulerer hvordan habilitetsspørsmålet skal avgjøres. Hovedregelen er at det er saksbehandler selv som avgjør om han er inhabil i den konkrete saken. Saksbehandler må derfor gjøre denne vurderingen for hver enkelt søknad. Avgjørelsen kan også overlates til nærmeste overordnede til den habilitetsspørsmålet gjelder. Dersom innsigelser om saksbehandlers habilitet er reist av en part i saken, skal innsigelsen alltid legges vekt på i habilitetsvurderingen.

Kontrollere at søknadsfristen er overholdt

- Statsforvalteren må kontrollere at søknadsfristen er overholdt

Søknadsfristen for tilskuddet er 31.mai og følger av forskriftens § 6 tredje ledd.

Søknadsskjemaet, sammen med vedlegget om inntektsopplysningen, må være levert innen fristen. Statsforvalteren må vurdere om eventuelle feil og mangler i skjemaene er så vesentlige at søknaden ikke kan anses som levert innen fristen.

Dersom søknaden anses levert etter fristen, og det heller ikke er gitt opplysninger som gir grunnlag for å ta stilling til dispensasjon, kan den i utgangspunktet ikke realitetsbehandles. I slike tilfeller skal søknaden avvises. Avvisning regnes som et enkeltvedtak som kan påklages, jf. forvaltningsloven § 2 tredje ledd.

Dispensasjon fra søknadsfristen

Statsforvalteren kan dispensere fra søknadsfristen dersom siidaandelen eller reinlaget av særlige grunner ikke kan levere søknaden innen 31. mai. I slike tilfeller bør søker begrunne årsaken til at søknaden leveres for sent.

At noe er «særlige grunner» innebærer som hovedregel at det må være en spesiell og uvanlig situasjon, som avviker fra det normale. Slike situasjoner kan for eksempel være dersom siidaandelsleder eller representant for reinlaget blir alvorlig skadet eller syk, eller ved uforutsette hendelser som ekstremvær, skred, ulykke etc. som påvirker innsending av søknaden. Statsforvalteren må gjøre en skjønnsmessig vurdering av den konkrete situasjonen.

Forskriften sier ikke at det må søkes om dispensasjon. Det er statsforvalteren som må vurdere om det skal gis dispensasjon ut fra de opplysningene som foreligger i saken. Hvis søker ikke har gitt (nok) opplysninger i søknaden, må statsforvalteren vurdere om det skal etterspørres ytterligere opplysninger fra søker som kan bidra til å opplyse saken, jf. forvaltningsloven §§ 11 og 17.

Statsforvalterens vurdering av om det kan gis [dispensasjon](#) fra søknadsfristen, må fremgå i [vedtaksbrevet](#).

Kontrollere at de formelle kravene til søknaden er oppfylt

- Statsforvalteren må kontrollere at søknaden er levert på skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet, og at den har de etterspurte opplysningene og vedleggene

Det følger av forskriften § 6 at søkeren skal sende søknad om tilskudd på skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søknadsskjemaet består av to deler; skjemaet (LDIR 649 B for siidaandeler og LDIR 653 B for reinlag) og vedlegg til dette. I vedlegget skal søkeren gi informasjon om inntekter av betydning for å vurdere tilskuddene.

Dersom søkeren sender søknad og/eller opplysninger om inntekt på annet skjema enn det som er fastsatt av Landbruksdirektoratet, kan det vurderes om søkeren likevel kan innvilges tilskudd i tråd med formålet. I slike tilfeller må statsforvalteren be søker fylle ut fastsatt søknadsskjema med vedlegg og sende dette inn til statsforvalteren innen en gitt frist. Dersom statsforvalteren ikke mottar søknad på etterspurt skjema, oversendes søknaden til Landbruksdirektoratet, som avgjør om det skal gis [dispensasjon](#) fra kravet i forskriftens § 6 første ledd eller ikke.

Hvis de formelle kravene ikke anses oppfylt, kan søknaden avvises. Avvisning regnes som et enkeltvedtak som kan påklages, jf. forvaltningsloven § 2 tredje ledd.

Søknadsskjemaet

Søknadsskjema finnes på Landbruksdirektoratets nettsider både som lenke til elektronisk skjema via Altinn, og som nedlastbart PDF-skjema. Søknaden leveres enten via Altinn, eller skrives ut og sendes per post til statsforvalteren i reinbeiteområdet siidaandelen tilhører. Alle reinlag skal sende søknaden til Statsforvalteren i Trøndelag.

Søknadene inneholder personopplysninger og opplysninger som er taushetsbelagte etter reindriftsloven, og statsforvalter bør derfor ikke be søkerne sende papirsøknadene per e-post dersom ikke sikker løsning kan tilbys.

Det er bare mulig å sende elektronisk søknad hvis siidaandelen/reinlaget har levert melding om reindrift (MOR) elektronisk for tilskuddsåret. Enkelte av opplysningene fra elektronisk MOR blir automatisk overført til elektronisk søknad om tilskudd. Er MOR levert på papir, må søker bruke papirskema. Skjemaet ligger tilgjengelig på direktoratets nettside.

Kapittel 8: Vurdering av opplysningene i søknaden

Statsforvalteren skal avgjøre om tilskudd kan innvilges, og med hvilket beløp. I denne forbindelse må statsforvalteren vurdere opplysningen i den enkelte søknaden for å avgjøre:

- Behovet for å kontrollere opplysninger fra søker, og hvordan opplysningene skal kontrolleres
- Om vilkårene som er fastsatt i forskriften, er oppfylt
- Om det er behov for å innhente ytterligere opplysninger som kan opplyse saken før vedtak
- Om det skal gis dispensasjon
- Om det er grunnlag for å avkorte tilskuddet

Generelt om vurdering og kontroll av opplysninger fra søker

- Statsforvalteren skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for søknadsbehandlingen, og påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes

De sentrale bestemmelsene om vurdering og kontroll av informasjon fra søker (tilskuddsmottaker) finner vi i økonomiregelverket pkt. 6.3.8.2 og forvaltningsloven § 17. Økonomiregelverket fastslår at informasjon fra søker som har betydning for søknadsbehandlingen skal kontrolleres.

Utredningsplikten etter forvaltningsloven § 17 innebærer at opplysningene må vurderes før det treffes en beslutning. Begge bestemmelsene forutsetter at kontrollene skal ha et rimelig omfang i forhold til kost/nytte.

I utgangspunktet skal søkers opplysninger i søknaden kunne legges til grunn. Gjennomførte risikovurderinger og fastsatte kontrollpunkter, jf. [kapittel 3](#) foran, vil danne grunnlag for hvilke tilfeller statsforvalteren må foreta en nærmere kontroll av.

Statsforvalter kan enkelt kontrollere søkers opplysninger mot opplysninger i melding om reindrift og Grunnmur. Opplysningene i søknadsskjemaet og i tilgjengelige systemer bør i utgangspunktet være tilstrekkelig til både å fastslå om tilskudd kan innvilges og til å fastsette tilskuddsbeløpet.

Dersom opplysningene tilsier at det er overveiende sannsynlig at vilkårene er oppfylt, kan tilskuddet innvilges og utbetales. Hvis statsforvalteren vurderer at dette ikke er tilfelle, må statsforvalter vurdere om det kan gis dispensasjon. Eventuelt må søknaden avslås.

Dersom de samlede opplysningene ikke gir en avklaring, må statsforvalter innhente ytterligere opplysninger eller gjøre ytterligere kontroller for å opplyse saken i tilstrekkelig grad.

Dokumentasjon av kontrolltiltak

Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Det å dokumentere de kontroller man har gjort er et virkemiddel for å sikre etterprøvbarehet. Målet er ikke å dokumentere mest mulig, men å dokumentere de kontroller som er gjort som anses som en nødvendig del av grunnlaget for vedtaket om tilskudd.

Vurdering og kontroll av vilkårene i forskriften

Vilkår som må være oppfylt for alle søkere

Vilkårene i forskriften §§ 3 og 4 er inngangsvilkår, som må være oppfylt for alle som søker om tilskudd. Det går frem av bestemmelsene om vilkårene gjelder siidaandelsledere og/eller reinlag.

Statsforvalteren må kontrollere og vurdere om opplysningene fra søker, dataregistre og andre opplysninger i saken tilsier at inngangsvilkårene er oppfylt. Det følger av forvaltningsloven § 17 at statsforvalteren må kunne fastslå med en rimelig grad av sikkerhet at vilkårene er oppfylt. Om statsforvalteren konkluderer med at vilkårene ikke er oppfylt, må søknaden avslås.

§ 3 Generelle vilkår for tilskudd

- Statsforvalteren må vurdere om vilkårene er oppfylt, og i hvilken grad opplysningene fra søker skal kontrolleres

Tilskuddsmottaker må være siidaandelsleder eller reinlag og:

- 1) Melding om reindrift må være levert
- 2) Salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i siidandelsleders merke må ha vært minst 50 000 kroner eksklusive merverdiavgift siste kalenderår
- 3) Leder av siidaandel mottar ikke alderspensjon etter folketrygdens regler i driftsåret søknaden gjelder

For reinlag gjelder ikke kravet om alderspensjon. For søker som kun søker om etableringstilskudd, gjelder ikke kravet om minsteinntekt, jf. § 9 andre ledd.

Siidaandelsleder eller reinlag

Det er kun siidaandelsledere og reinlag som kan motta tilskudd etter denne forskriften.

Statsforvalter må kontrollere at søker enten er siidaandelsleder, eller representant for et reinlag.

Etter reindriftsloven har lederen av en sideordnet rekrutteringsandel i utgangspunktet samme rettigheter og plikter som en siidaandelsleder. I forskriftens andre ledd presiseres det imidlertid at leder av sideordnet rekrutteringsandel ikke kan stå som tilskuddsmottaker etter denne forskriften. Dersom kontrollen viser at søker er leder av sideordnet rekrutteringsandel, må statsforvalter avslå søknaden.

Melding om reindrift

Statsforvalter må kontrollere om melding om reindrift er levert, ved å sjekke informasjon i Grunnmur.

Statsforvalter må vurdere om opplysningene i meldingen kan legges til grunn, eller om det er risiko for feil og mangler ved noen av opplysningene i meldingen. Omfanget av kontrollen og eventuelt behovet for å innhente ytterligere opplysninger skal bygge på en vurdering av risiko.

Salgsinntekt

Både siidaandelsledere og reinlag gir opplysninger om salgsinntekter i søknaden (vedlegg til søknadsskjemaene LDIR-649 B for siidaandelsledere og LDIR-653 B for reinlag). Det er kun inntekter fra salg av kjøtt som skal tas med i beregningen når dette vilkåret vurderes. Statsforvalter kan kontrollere opplysningene fra søker mot opplysninger i melding om reindrift, slakterapporter og Grunnmur.

I utgangspunktet skal søkers opplysninger legges til grunn. Omfanget av kontrollen og eventuelt behov for å innhente ytterligere opplysninger og/eller dokumentasjon skal bygge på en vurdering av risiko for feil og mangler.

Eksempler på dokumentasjon som kan innhentes fra søker er salgsbilag som viser hvilket produkt som er solgt/omsatt, salgssummen, og tidspunktet for når varen ble levert og kravet på betalingen oppstod.

Alderspensjon

Vilkåret gjelder kun for siidaandelsledere, jf. ordlyden i forskriften.

I utgangspunktet skal søkers opplysninger legges til grunn. Dersom statsforvalter, etter en vurdering av risiko, mener at det er behov for å dokumentere at søker ikke har mottatt alderspensjon i det driftsåret søknaden gjelder, kan saksbehandler be søker om å innhente bekreftelse fra NAV. Det vil ikke være tilstrekkelig å innhente skattemeldingen for den viser tall for siste ligningsår, og ikke tall fra siste driftsår, som vilkåret er knyttet mot.

§ 4 Vilkår om reintallet for siidaene

- Statsforvalteren må kontrollere om reintallet er i samsvar med øvre reintall fastsatt i godkjente bruksregler
- Statsforvalter må vurdere om søker likevel kan få tilskudd når reintallet er overskredet

Bestemmelsen gjelder kun siidaandelsledere som søker om tilskudd. For reinlag er det ingen vilkår knyttet til reintallet.

Etter hovedregelen må siidaens reintall per 31. mars i tilskuddsåret være i samsvar med øvre reintall fastsatt i godkjente bruksregler. Forskriftens andre ledd har stilt opp en rekke unntak fra hovedregelen som gjør at tilskudd likevel kan innvilges til siidaandelslederen.

Søker skal i søknaden opplyse om og dokumentere avtale om fordeling av reintallet etter § 4 første ledd bokstav d, da dette er opplysninger som statsforvalteren ellers ikke har tilgang til. Ut over dette, gir søker ingen opplysninger om reintallet i søknaden. Statsforvalteren finner nødvendige opplysninger om reintallet i Grunnmur.

Dersom statsforvalteren konkluderer med at reintallet ikke er overskredet, eller at et eller flere av vilkårene i andre ledd bokstav a.-f. er oppfylt, kan siidaandelsleder få tilskudd. Om vilkårene ikke er oppfylt skal søknaden avslås.

Statsforvalteren må etablere rutiner som sikrer grunnlag for vurdering av kravet til reintallet for siidaen, herunder hvem som skal få avslag og hvem som likevel kan få tilskudd etter andre ledd. Rutinene skal bygge på en vurdering av risiko.

§ 5 Utmåling av tilskudd ved overskridelse eller økning i reintallet

- Statsforvalteren skal vurdere om siidaandelsleder kan få tilskudd selv om vilkårene i § 4 ikke er oppfylt, og eventuelt fastsette reduksjon i tilskuddsbeløpet i tråd med § 5 første eller andre ledd

Bestemmelsen fastslår i første og andre ledd at tilskudd kan gis selv om vilkår i § 4 ikke er oppfylt, men da med en reduksjon som beskrevet i § 5 første og andre ledd.

Søker gir ingen opplysninger i søknaden om reintallet. Statsforvalteren finner i utgangspunktet de opplysningene som er nødvendig for å avgjøre om tilskudd kan gis og eventuelt hvor stor reduksjon som skal gjøres i tilskuddsbeløpet, i Grunnmur. Omfanget av kontrollen og eventuelt behovet for å innhente opplysninger fra søker om reintallet, skal bygge på en vurdering av risiko.

Dersom opplysningene tilsier at vilkårene for å gi tilskudd ikke er oppfylt, skal søknaden avslås.

Vilkår for de ulike ordningene

Forskriften §§ 7 til 13 regulerer de ulike tilskuddene som kan gis. Statsforvalteren skal vurdere de tilskuddene som søker har krysset av for i søknadsskjemaet.

Opplysningene fra søker og andre opplysninger i saken må vurderes opp mot de vilkårene som er fastsatt for de ulike tilskuddene. Hvis statsforvalteren da kan fastslå med en rimelig grad av sikkerhet at vilkårene er oppfylt, jf. forvaltningsloven § 17, kan tilskuddet gis. Om statsforvalteren konkluderer med at vilkårene ikke er oppfylt må søknaden for det aktuelle tilskuddet avslås.

§ 7 Særskilt driftstilskudd til ungdom

- Statsforvalteren skal kontrollere om aldersvilkåret er oppfylt

Tilskuddet kan gis til siidaandelsledere som er under 30 år per 1. januar i driftsåret. Reinlag kan ikke få tilskudd etter denne bestemmelsen.

Søker gir opplysninger om fødselsdato i søknaden. Statsforvalteren må kontrollere at søker er leder og at alderen samsvarer med vilkåret. Det vil normalt ikke være behov for å innhente utfyllende opplysninger fra søker.

§ 8 Særskilt driftstilskudd til kvinner

- Statsforvalteren skal kontrollere om søker står som siidaandelsleder alene
- Statsforvalteren skal vurdere om inntektene i hovedsak stammer fra reindriften

Tilskuddet kan gis til kvinner som står alene som siidaandelsleder og som har reindrift som hovednæring. Reinlag kan ikke få tilskudd etter denne bestemmelsen.

Hovednæring beskrives med to alternativer i andre ledd. Etter første punktum må minst 50 % av inntektene stamme fra salg av kjøtt fra rein i eget merke for at dette skal regnes som hovednæring. Bestemmelsen gir ikke klart uttrykk for hva som menes med inntekt, og hvilke inntekter salgsinntekten skal sammenlignes med; kapitalinntekter, næringsinntekter eller lønnsinntekter, skattefrie eller skattbare inntekter, pensjonsgivende inntekter eller ikke pensjonsgivende inntekter. Statsforvalteren må derfor gjøre en helhetlig vurdering av om søker kan anses å ha reindrift som hovednæring.

Andre punktum er et unntak fra første ledd om salgsinntekt. I motsetning til første ledd er det her presisert at det er lønnsinntektene som skal sammenlignes. Det er likevel et vilkår at søker har reindrift som hovednæring. Vilkåret kan derfor anses å være oppfylt selv om lønnsinntektene som reindrifslærling er under 50 %, hvis hun f.eks. har kapitalinntekter eller næringsinntekter fra reindriften som utgjør størstedelen av inntektene hennes.

Søker gir opplysninger om sine inntekter og arbeidsforhold i søknaden. Statsforvalteren må vurdere om det må innhentes dokumentasjon som bekrefter søkers opplysninger om at hun har reindrift som hovednæring. Behovet for å innhente supplerende opplysninger skal gjøres på grunnlag av risikovurderinger.

Dokumentasjonen som eventuelt innhentes må være egnet til å avklare om siidaandelslederen har reindrift som hovednæring, jf. formålet med tilskuddet. Statsforvalteren kan be søker om å fremskaffe dokumentasjon som hun mener kan vise at hun har reindrift som hovednæring.

§ 9 Etableringstilskudd

- Statsforvalteren skal kontrollere tidspunktet for opprettelsen eller overdragelsen av siidaandelen, og om aldersvilkåret er oppfylt

Tilskuddet gis til siidaandelsleder som får overdratt eller opprettet siidaandel til seg før fylte 35 år. Reinlag kan ikke få tilskudd etter denne bestemmelsen.

Kravet om at søkeren må være under 35 år gjelder tidspunktet for opprettelsen/overdragelsen av siidaandelen. Om søker fyller 35 år i løpet av de tre første årene etter opprettelsen/overdragelsen, vil han eller hun fortsatt ha rett til etableringstilskudd i år 2 og 3. Tilskuddet kan gis med de beløp som er angitt i bestemmelsen.

Søker gir opplysninger om alder og tidspunktet for overdragelsen eller opprettelsen i søknaden. Det er statsforvalteren som godkjenner opprettelse og overdragelse av siidaandel, og opplysningene fra søker kan kontrolleres mot godkjennelsene. Det vil normalt ikke være behov for å innhente utfyllende opplysninger fra søker.

§ 10 Produksjonspremie

- Statsforvalteren skal kontrollere salgsinntektene til reinlaget, siidaandelsleder og øvrige reineiere i siidaandelen, og beregne tilskuddet på bakgrunn av salgsinntektene
- Statsforvalteren skal oversende søknader med opplysninger om at siidaandelen er avviklet og reinflokken slaktet til Landbruksdirektoratet for vurdering av dispensasjon

Tilskuddet beregnes med utgangspunkt i nærmere bestemte salgsinntekter fra rein som tilhører reinlaget, siidaandelsleder og eventuelt øvrige reineiere i siidaandelen det siste kalenderåret.

Både siidaandelsledere og reinlag gir opplysninger om salgsinntekter i søknaden (vedlegg til søknadsskjemaene LDIR 649 B for siidaandelsledere og LDIR-653 B for reinlag). Statsforvalteren må vurdere om opplysningene i søknaden skal legges til grunn, eller om det skal innhentes opplysninger som sannsynliggjør at de oppgitte inntektene kan legges til grunn ved beregning av tilskuddet. Behovet for å innhente supplerende opplysninger bør gjøres på grunnlag av risikovurderinger.

Aktuell dokumentasjon kan for eksempel være salgsbilag/faktura/avregninger som viser hvilket produkt som er solgt/omsatt, salgssummen, og tidspunktet for når varen ble levert og kravet på betalingen oppstod. For reineiere som ikke er næringsdrivende må dokumentasjonen vise hva som er solgt, pris og oppgjør for salget.

Dispensasjon

Når en siidaandel avvikles, og hele reinflokken slaktes, kan Landbruksdirektoratet avgjøre at det skal utbetales tilskudd også for salgsinntekt som overstiger den grensen som er fastsatt i femte ledd. Når statsforvalteren mottar søknader om tilskudd fra siidaandelsledere som har avviklet driften, må statsforvalteren [sende opplysningene til Landbruksdirektoratet](#) så snart som mulig.

Landbruksdirektoratet avgjør saken, og sender vedtaket til statsforvalteren for videre behandling av søknaden.

§ 11 Kalveslaktetilskudd

- Statsforvalteren skal beregne tilskuddsbeløpet for antall kalv som er innrapportert slaktet
- Statsforvalteren skal beregne tilskudd for kalv som er tapt som følge av radioaktivitet

Tilskuddet beregnes på grunnlag av det som slakteriene har innrapportert om slaktet kalv i perioden 15. august – 31. mars. I tillegg kan det gis tilskudd for kalv som er tapt som følge av radioaktivitet.

Søker gir ingen opplysninger i søknaden om antall slaktet eller tapt kalv. Statsforvaltere kan hente opplysninger fra slakterrapporter, og fra bekreftelse fra Mattilsynet eller Veterinærinstituttet når reinen er tapt som følge av radioaktivitet. Tilskuddet skal beregnes for alle kalver som er slaktet eller tapt, uavhengig av om reieneier har fått betalt for slaktet.

Ved feil i innrapportert mengde slakt fra slakteri, skal statsforvalteren kontakte Landbruksdirektoratet.

§ 12 Simleslaktetilskudd

- Statsforvalteren skal beregne tilskuddsbeløpet for antall simler som er innrapportert slaktet. Tilskuddet beregnes på grunnlag av det som slakteriene har innrapportert om slaktet simler i perioden 15. august 2022 – 31. mars 2023.

Søker gir ingen opplysninger i søknaden om antall slaktede simler. Statsforvalteren må hente opplysninger fra slakterrapporter når tilskuddet skal beregnes.

Ved feil i innrapportert mengde slakt fra slakteri, skal statsforvalteren kontakte Landbruksdirektoratet.

§ 13 Ektefelle-/samboertillegg

- Statsforvalteren skal kontrollere søkers opplysninger knyttet til vilkårene
- Statsforvalteren skal eventuelt vurdere om det kan gis dispensasjon

Tilskuddet gis til ektefeller/samboer som utøver aktiv reindrift i samme siidaandel og der begge står som ledere.

Statsforvalteren skal vurdere om opplysningene i søknaden og tilgjengelige opplysninger om siidaandelen og søkerne er tilstrekkelige til å avgjøre om vilkårene er oppfylt. Innhenting av supplerende opplysninger bør være basert på en risikovurdering.

Dispensasjon

Statsforvalteren kan dispensere fra kravet om å eie rein i samme siidaandel i året ekteskapet/samboerskapet er inngått. Hvis det kan dokumenteres at ekteskap/samboerskap er inngått i det driftsåret søknaden gjelder, bør det normalt innvilges dispensasjon.

Statsforvalterens vurdering av om det kan gis [dispensasjon](#) fra eierskap, må fremgå i [vedtaksbrevet](#).

Vurdere behovet for ytterligere opplysninger

- Statsforvalteren må vurdere om det er behov for å innhente ytterligere opplysninger som kan belyse søknaden
- Statsforvalteren må be om nødvendige opplysninger fra tilskuddsmottakere

Forskriften § 14 har bestemmelser om opplysningsplikt og kontroll. Bestemmelsen bruker betegnelsen tilskuddsmottaker, ikke søker. En naturlig forståelse av bestemmelsen vil imidlertid være at den omfatter både potensielle og reelle tilskuddsmottakere, dvs. både søkere og de som allerede har mottatt tilskudd.

I noen saker kan det være aktuelt å innhente opplysninger ut over det som kommer fram i søknaden. Forskriften § 14 gir statsforvalteren en adgang til å innhente slike opplysninger i søknadsbehandlingen. Statsforvalteren må vurdere hvilke opplysninger det eventuelt er nødvendig å innhente for å kunne avgjøre søknaden.

Forskriften § 14 gir også hjemmel for å innhente opplysninger i en klagesak eller en omgjørings sak. Dette er beskrevet i kapittel 10 Behandling av klager.

Statsforvalteren må gi tilskuddsmottaker en frist for å gi opplysningene, jf. forvaltningsloven § 17 jf. § 16. Dersom tilskuddsmottaker ikke gir opplysningene innen fristen, bør statsforvalteren i første omgang vurdere om det skal purres på opplysningene.

Dersom tilskuddsmottakeren ikke gir opplysningene innen rimelig tid, må statsforvalteren avgjøre saken på bakgrunn av de opplysningene som er tilgjengelige.

Vurdere dispensasjon

- Statsforvalteren skal vurdere om det kan gis dispensasjon fra vilkår i forskriften §§ 2, 6 og 13
- Statsforvalteren skal vurdere om opplysninger i saken tilsier at Landbruksdirektoratet kan gi dispensasjon etter §§ 10 og 18

Statsforvalteren skal vurdere om det skal gis dispensasjoner fra søknadsfristen i forskriften § 6 og fra vilkåret om at begge ektefellene/samboerne eier rein i samme siidaandel etter forskriften § 13 siste ledd. Dette er beskrevet i veiledningen til disse bestemmelsene.

Statsforvalteren må beskrive de bakenforliggende forholdene og gi begrunnelse for sine vurderinger av om dispensasjon skal gis eller ikke. Statsforvalterens vurdering av om det kan gis dispensasjon fra søknadsfristen, må fremgå i [vedtaksbrevet](#).

Landbruksdirektoratet skal vurdere om det kan gis dispensasjon fra inntektsgrensen etter § 10, og fra forskriftens bestemmelser i særlige tilfeller, jf. forskriften § 18. Dersom opplysninger i søknaden eller andre opplysninger i saken tilsier at det kan vurderes dispensasjon etter noen av disse bestemmelsene, skal statsforvalteren oversende søknaden til Landbruksdirektoratet, som avgjør om dispensasjon skal innvilges eller ikke. Landbruksdirektoratet sender vedtaket til statsforvalteren for videre behandling av søknaden.

Vurdere avkorting i og/eller tilbakebehold av tilskuddsutbetalingen

- Statsforvalteren må vurdere om tilskuddet skal avkortes og/eller holdes tilbake

Avkortingsvurderingen har betydning for fastsettelsen av tilskuddet. Muligheten for avkorting er hjemlet i forskriften § 16.

Forskriften § 16 har også en bestemmelse om at tilskudd i visse tilfeller kan holdes tilbake. Dette har ikke betydning for fastsettelsen av tilskuddet. Bestemmelsene om avkorting og tilbakehold behandles likevel samlet i dette rundskrivet, ettersom vurderingene i begge tilfeller knytter seg til søkers/tilskuddsmottakers aktsomhet.

Bestemmelsen bruker betegnelsen tilskuddsmottaker, ikke søker. Det følger imidlertid av innholdet i bestemmelsen at tilskuddet ikke nødvendigvis er utbetalt på det tidspunktet statsforvalteren skal vurdere om tilskuddet skal avkortes og/eller holdes tilbake. Statsforvalteren kan derfor bruke bestemmelsen på både potensielle og reelle tilskuddsmottakere, dvs. både søkere og de som allerede har mottatt tilskudd.

Bestemmelsen har to vurderingsmomenter, med forskjellig mulige utfall:

- I. Har tilskuddsmottaker uaktsomt eller forsettlig gitt feil opplysninger i søknaden som har eller kunne ført til en feil utbetaling?
 - Hvis svaret er nei, kan tilskuddet ikke avkortes
 - Hvis svaret er ja, kan statsforvalteren fatte vedtak om avkortning av hele eller deler av tilskuddet
- II. Har tilskuddsmottaker ved (grov) uaktsomhet eller forsett brutt lover eller forskrifter for reindriftsnæringen?
 - Hvis svaret er nei, kan tilskuddet ikke avkortes
 - Hvis svaret er ja, kan statsforvalteren fatte vedtak om at hele eller deler av tilskuddet skal holdes tilbake, eventuelt at utbetalingen skal avkortes helt eller delvis

Forskriften § 16 første ledd: Feil eller mangelfulle opplysninger i søknaden

Kjerneområde er tilfeller hvor reindriftsmyndighetene gjennom saksbehandling og kontroll oppdager feilopplysninger. Hvis søker selv sier fra om feilen uoppfordret, uten at reindriftsmyndighetene har tatt kontakt med søker, bør tilskuddet beregnes ut fra de korrigerede opplysningene og ikke avkortes.

Hvis statsforvalteren konkluderer med at søker har gitt feil eller mangelfulle opplysninger i søknaden, må statsforvalteren beregne tilskuddet ut fra de opplysningene som kan legges til grunn som korrekte.

Statsforvalteren kan i tillegg avkorte i den samlede tilskuddsberegningen når søker har gitt feilopplysningene ved uaktsomhet eller med forsett, og dette har eller kunne ha ført til en urettmessig utbetaling.

Aktsomhetsvurderingen

Aktsomhetskravet i bestemmelsen innebærer at det ikke kan avkortes i tilskuddet hvis tilskuddsmottaker var i aktsom god tro om at opplysningene som ble gitt var riktige. Det kan heller ikke avkortes hvis feilopplysningene har ført til en lavere utbetaling enn tilskuddsmottaker ellers kunne fått.

Ved vurdering av aktsomhetskravet må statsforvalteren gjøre en avveining av flere hensyn. Blant annet om det var uklarheter i søknadsskjema, regelverk eller annen informasjon. Det må i så fall vurderes om denne uklarheten kunne skape tolkningstvil hos tilskuddsmottakeren, og om han eller hun har kontaktet statsforvalteren for å avklare uklarheten. Det ses også hen til tidligere praksis der aktsomhetskravet er blitt vurdert.

Hvis statsforvalteren etter en vurdering har kommet fram til at søker ikke har vært i aktsom god tro, må det konkluderes med at tilskuddsmottaker har gitt feilopplysningene ved uaktsomhet eller med forsett. Hvis opplysningene i tillegg førte til eller kunne ført til at tilskuddet ble utbetalt med for høyt beløp, må statsforvalteren vurdere om hele eller deler av tilskuddet skal avkortes.

Avkortingsvurderingen

Når det er konstatert uaktsomhet eller forsett som førte til eller kunne ført til en høyere tilskuddsutbetaling enn berettiget, må statsforvalteren vurdere om det skal avkortes i det berettigede tilskuddsbeløpet, og eventuelt med hvilket beløp.

Etter forvaltningspraksis kan tilskuddsbeløpet avkortes med et beløp tilsvarende økningen i tilskudd feilopplysningen ville ført til. Statsforvalteren kan, etter en vurdering av rimelighet, forholdsmessighet og særskilte forhold hos søker eller i reindriften, komme til at avkortingsbeløpet skal settes høyere eller lavere.

For å ivareta likebehandlingsprinsippet bør det ses hen til tidligere behandling av lignende saker.

Beløpet som avkortes kan aldri være større enn søkers tilskuddsutbetaling i den enkelte søknadsperioden.

Forskriften § 16 andre ledd: Brudd på regelverk i reindriftsnæringen

Når det under søknadsbehandlingen kommer frem at tilskuddsmottaker driver eller har drevet sin virksomhet i strid med lover eller forskrifter for reindriftsnæringen, må statsforvalteren vurdere om hele eller deler av tilskuddet skal holdes tilbake eller avkortes.

Aktsomhetsvurderingen

For at tilskuddet skal kunne holdes tilbake eller avkortes, må vedkommende myndighet ha konstatert at tilskuddsmottaker har handlet uaktsomt, grovt uaktsomt eller forsettlig ved overtredelsen av det aktuelle regelverket. Dersom andre myndigheter enn statsforvalteren har fattet vedtak i saken, skal ikke statsforvalteren gjøre en egen aktsomhetsvurdering, men forholde seg til vedtaket som er fattet. Der slik aktsomhetsvurdering ikke er foretatt, må statsforvalteren gjøre en selvstendig aktsomhetsvurdering.

Når det er konstatert at regelverket er brutt ved uaktsomhet, grov uaktsomhet eller med forsett, skal statsforvalteren vurdere om tilskuddet til siidaandelen eller reinlaget skal holdes tilbake og/eller avkortes.

Tilbakehold av tilskudd

Når det er konstatert at regelverket er brutt ved uaktsomhet eller forsett, må statsforvalteren vurdere hvor mye av tilskuddet som skal holdes tilbake. Tilskuddet som holdes tilbake bør være stort nok til å legge press på tilskuddsmottaker til å rette opp ulovligheter i hans eller hennes drift, men ikke så stort at det oppleves som urimelig og forringer tilskuddsmottakerens økonomi.

Hvis søker har rettet opp forholdet og innrettet sin drift slik at den er blitt lovlig, kan tilskuddet ikke lenger holdes tilbake. Det er organet som har fattet vedtaket om brudd som kan bekrefte at forholdet er rettet. Hvis dokumentasjonen ikke er enkelt tilgjengelig, bør statsforvalteren be tilskuddsmottakeren om å oversende dokumentasjonen.

Statsforvalteren skal oversende vedtak om at tilskuddet skal holdes tilbake til Landbruksdirektoratet, og informere direktoratet når tilskuddet kan utbetales.

Avkorting

Statsforvalteren kan avkorte hele eller deler av tilskudd når den aktuelle myndigheten har konstatert at det ved regelverksbruddet er utvist grov uaktsomhet eller forsett, også der det ulovlige forholdet har blitt rettet.

Graden av eventuell avkortning bør stige proporsjonelt med alvorligheten av handlingen som førte til brudd for relevant regelverk, i tillegg til vurderingen av driftsøkonomiske konsekvenser for den aktuelle tilskuddsmottakeren. For å ivareta likebehandlingsprinsippet bør det ses hen til tidligere behandling av lignende saker.

Beløpet som avkortes kan aldri være større enn søkers tilskuddsutbetaling i den enkelte søknadsperioden.

Kapittel 9: Avgjørelse av søknaden

Det er statsforvalteren som skal fatte vedtak om tilskudd etter denne forskriften. Dette går frem av forskriften § 18 første ledd første punktum. I denne forbindelse må statsforvalteren utforme vedtaksbrev, og godkjenne vedtak om innvilget tilskudd før oversendelse til Landbruksdirektoratet for utbetaling.

Fatte vedtak om avvisning, innvilgelse eller avslag

- Statsforvalteren må avvise, innvilge eller avslå søknaden

Hvis statsforvalteren beslutter å ikke treffe realitetsavgjørelse i en sak, f.eks. fordi søknaden er fremsatt etter fristen eller av andre grunner ikke kan behandles, må saken avvises.

Avvisning regnes som enkeltvedtak, og statsforvalteren må følge reglene som gjelder for enkeltvedtak i forvaltningsloven kap. VI-VII.

Søknader som ikke avvises, må avslås eller innvilges helt eller delvis. Slike vedtak fattes på bakgrunn av opplysningene i saken, kontrollene som er gjennomført og vurderingene som er gjort av vilkårene for de omsøkte tilskuddene. Vedtakene er enkeltvedtak, som skal behandles i henhold til reglene i forvaltningsloven kap. IV-VI.

Vedtak om innvilgelse av tilskudd skal i tillegg behandles i henhold til økonomiregelverket. Se mer om dette under kapittelet *Utforme vedtaksbrev*.

Landbruksdirektoratet har utarbeidet mal for vedtak som kan benyttes. Statsforvalteren må likevel ha rutiner som ivaretar at melding om vedtak til den enkelte søker har det innholdet som forvaltningsloven og økonomiregelverket krever.

Utforme vedtaksbrev

- Statsforvalteren må utforme vedtaksbrev i tråd med reglene i forvaltningsloven kap. V og økonomiregelverket pkt. 6.3.3.

Forvaltningsloven kapittel V stiller blant annet krav til begrunnelse for vedtaket og innholdet i meldingen om vedtaket. Når statsforvalteren innvilger tilskudd, skal vedtaksbrevet også inneholde kravene som økonomireglementet stiller i pkt. 6.3.3:

Vedtaksbrevet med eventuelle vedlegg skal blant annet beskrive:

- Hva mottakeren får tilskudd til
- Tilskuddsbeløp
- Utbetalingsordning, herunder om tilskuddet utbetales før, under eller etter tiltaket, samt antall utbetalinger og tidspunkt for utbetalingene
- Eventuelle vilkår for bruken av midlene, krav til rapportering og kontrolltiltak som kan bli iverksatt
- Reaksjoner ved brudd på betingelser og vilkår for tilskuddet

I budsjettproposisjonen går det fram at det for dette tilskuddet ikke er relevant eller nødvendig å ta med krav til rapportering. Øvrige punkter skal beskrives i vedtaksbrevet.

Godkjenning av vedtak om innvilget tilskudd

- Ansatt med budsjettdisponeringsmyndighet skal godkjenne vedtaket om tilskudd

Vedtaksbrevet skal signeres av en ansatt hos statsforvalteren med budsjettdisponeringsmyndighet for tilskudsbevilgningen, jf. økonomiregelverket pkt. 6.3.3 jf. pkt 2.5.

Før den med budsjettdisponeringsmyndighet gjennomfører disposisjoner, skal vedkommende:

- a) påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak, og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b) påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c) påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

Tilskudd til siidaandeler og reinlag innvilges på grunnlag av fastsatte satser, og alle som fyller vilkårene får tilskudd. Statsforvalteren behøver utover dette ikke å undersøke om det er budsjettmessig dekning. Landbruksdirektoratet følger opp dette.

Utbetaling av tilskuddet

- Statsforvalteren skal oversende kopi av vedtaksbrevet til Landbruksdirektoratet for utbetaling

Tilskuddene kan utbetales så snart Landbruksdirektoratet har mottatt og registrert vedtakene. Statsforvalteren må informere Landbruksdirektoratet om vedtakene og eventuelle endringer i opprinnelige vedtak, f.eks. etter omgjøring av eget tiltak eller etter klage, fortløpende.

Landbruksdirektoratet utbetaler ikke tilskudd i uke 29 og 30. Statsforvalteren må sende vedtak som skal utbetales før disse ukene, senest onsdag 12. juli.

Kapittel 10: Behandling av klager

Forskriften § 18 første ledd andre punktum fastslår at Landbruksdirektoratet er klageinstans for statsforvalterens vedtak, mens vedtak fattet av Landbruksdirektoratet kan påklages til Landbruks- og matdepartementet.

Klagesakene skal behandles i henhold til forvaltningsloven kapittel IV, og reglene i kapittel IV og V om saksforberedelse ved enkeltvedtak.

Statsforvalteren skal ta imot alle klager, vurdere og eventuelt omgjøre egne vedtak etter klage, og oversende andre klagesaker til Landbruksdirektoratet.

Mottak av klager

- Statsforvalteren skal ta imot alle klager

Partene forholder seg først og fremst til statsforvalteren i saker om tilskudd til siidaandeler og reinlag. Det er derfor hensiktsmessig at statsforvalteren er partenes kontaktperson i alle klagesaker, også klager på Landbruksdirektoratets vedtak.

Statsforvalteren må ha system og rutiner for å ta imot klager, slik at alle klager blir registrert og behandlet av rett instans.

Vurdering av klager

- Statsforvalteren skal vurdere klager på egne vedtak

Før klagen kan tas til behandling, må statsforvalteren ta stilling til om de formelle vilkårene for å behandle en klage er oppfylt.

Vilkår for å kunne ta klagen til behandling

Følgende vilkår må være oppfylt for at klagen kan realitetsbehandles:

- **Vedtaket må være påklaget innen klagefristens utløp**
Etter forvaltningsloven § 29 er klagefristen 3 uker. Hvis klagen er sendt inn senere, må statsforvalteren vurdere om klagen likevel skal behandles. Vilråene for å kunne ta klagen

under behandling etter at klagefristen er utløpt går frem av forvaltningsloven § 31. Hvis det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet, kan klagen uansett ikke tas til behandling.

- **Den som klager må ha rettslig klageinteresse**

Etter forvaltningsloven § 28 kan enkeltvedtak påklages av en part i saken eller annen med rettslig klageinteresse. Det er ikke et vilkår at vedtaket direkte gjelder eller regulerer vedkommende sine rettigheter, så lenge det faktisk og praktisk får eller kan få klare og umiddelbare virkninger for vedkommende. Statsforvalteren må avklare om vedtaket har gitt eller kan føre til slike virkninger for den som klager.

Hvis vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal den avvises. Dette følger av forvaltningsloven § 33 andre ledd. Slik avvising er et enkeltvedtak som kan påklages, og klageren skal i vedtaket gjøres oppmerksom på dette. Landbruksdirektoratet er klageinstans for statsforvalteren sitt avvisningsvedtak.

Hvis klagen ikke avvises, skal statsforvalteren ta vedtaket opp til ny vurdering.

Vurderingen

Opplysningene som klageren gir, må vurderes og kontrolleres i tilstrekkelig grad. Statsforvalteren må vurdere om det skal innhentes ytterligere opplysninger og dokumentasjon for å belyse saken. Det er tre mulige utfall av klagebehandlingen:

1. **Statsforvalteren gir klager fullt medhold**

Dette er et nytt vedtak, med ny klagerett. Klageren underrettes om at klagen anses bortfalt i melding om vedtak.

2. **Statsforvalteren gir klager delvis medhold**

Dette er et nytt vedtak, med ny klagerett. Klageren spørres om klagen trekkes tilbake i melding om vedtak. Hvis klager ikke positivt opplyser at klagen trekkes, skal saken fortsatt behandles som en klagesak og klargjøres for oversendelse til Landbruksdirektoratet.

3. **Statsforvalteren opprettholder sitt opprinnelige vedtak**

Saken oversendes til Landbruksdirektoratet for behandling og avgjørelse.

Statsforvalteren kan ikke endre sitt opprinnelige vedtak til skade for den som har klaget. Et unntak er hvis det opprinnelige vedtaket er ugyldig.

Ugyldige vedtak

Hvis det under klagebehandlingen viser seg at det påklagede vedtaket er ugyldig, kan statsforvalteren ta saken opp til ny behandling og eventuelt omgjøre vedtaket til skade for klageren

etter forvaltningsloven § 35. Slik omgjøring er mest aktuelt dersom vedtaket er ugyldig fordi det bygger på feil opplysninger (forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c).

Det påklagede vedtaket kan også omgjøres etter § 35 første ledd bokstavene a og b. Hvis dette er aktuelt, må statsforvalteren være oppmerksom på fristene, og eventuelt sende saken til Landbruksdirektoratet snarest mulig.

Sakskostnader ved endring til gunst

Etter forvaltningsloven § 36 kan statsforvalteren tilkjenne vesentlige og nødvendige sakskostnader når det påklagede vedtaket blir endret til gunst for parten. Hva som er nødvendig, må avgjøres ut fra en konkret vurdering, hvor feilens art og vanskegrad spiller en vesentlig rolle. I praksis er det særlig spørsmål om det har vært nødvendig for parten å få advokatbistand for å få rettet opp vedtak som bygger på feil i saksbehandlingen eller annen ugyldighetsgrunn. Utgangspunktet bør i slike saker være at utgifter for advokatbistand ikke kan avvises som unødvendige.

Det er et vilkår for å få rett til dekning av sakskostnader at endringen skyldes forhold som ligger innenfor forvaltningens kontroll, f.eks. ved feil ved saksbehandlingen, avgjørelsesgrunnlaget, lovanvendelsen eller annen ugyldighetsgrunn. I saker hvor endringen skyldes endrede faktiske forhold i tiden etter at statsforvalteren traff sitt opprinnelige vedtak, har parten i utgangspunktet ikke rett til å få dekket sakskostnader.

Sakskostnader kan bare tilkjennes der det foreligger et krav om dette fra parten. Statsforvalteren vil imidlertid i en viss utstrekning ha plikt til å gjøre parten oppmerksom på adgangen til å kreve sakskostnader og til å bistå ham eller henne med å fremsette slikt krav, jf. forvaltningsloven § 11 og § 36 fjerde ledd.

Oversendelse til Landbruksdirektoratet

- Statsforvalteren skal oversende klager som ikke endres og klager på Landbruksdirektoratets vedtak til Landbruksdirektoratet

Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd sammenholdt med § 33 fjerde ledd første punktum har statsforvalteren et direkte ansvar for å sørge for at klagesaken blir tilrettelagt. Dette innebærer at statsforvalteren må oversende både klagen og alle relevante dokumenter til Landbruksdirektoratet. I forbindelse med oversendelsen skal statsforvalteren utarbeide et oversendelsesbrev.

Oversendelsesbrevet

Det er viktig for rettssikkerheten til den som klager at det klart fremgår hvordan forvaltningen oppfatter de faktiske forhold. Oversendelsesbrevet skal gi en oversiktlig og strukturert fremstilling av hva saken gjelder, samt angi de faktiske forhold og de rettsreglene som er lagt til grunn for

avgjørelsen. Det er viktig at statsforvalteren vurderer de faktiske forhold opp mot de relevante reglene (subsumsjon), og at dette kommer klart fram i oversendelsesbrevet.

Statsforvalteren må presentere og kommentere alle klagerens anførsler. Anførselene bør forklares heller enn å siteres, hvis dette kan bidra til å oppklare eventuelle misforståelser.

Orientering til klager

Statsforvalteren skal i brev til klageren orientere om at klagen er sendt til Landbruksdirektoratet, og opplyse om at det er anledning til å sende merknader direkte til Landbruksdirektoratet.

Klager skal videre ha kopi av oversendelsesbrevet, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd andre punktum. Unntak er opplysninger som unntas partsinnsyn etter forvaltningsloven § 19, eller opplysninger som er taushetsbelagte. Ved at oversendelsesbrevet gir opplysninger om hvordan statsforvalteren oppfatter saksforholdet, får vedkommende en mulighet til å imøtegå vurderingene eller peke på feil eller misforståelser før klagen er ferdig behandlet hos Landbruksdirektoratet.

Behandling hos Landbruksdirektoratet

Som klageinstans har Landbruksdirektoratet hovedansvaret for at saken blir tilstrekkelig opplyst. Dersom Landbruksdirektoratet ikke anser det materialet som er oversendt for å være tilstrekkelig, kan direktoratet enten undersøke klagesaken selv, eller pålegge statsforvalteren å gjøre det. Det er Landbruksdirektoratet som vurderer hva som er mest hensiktsmessig i den enkelte sak.

Landbruksdirektoratet kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve statsforvalterens vedtak og sende saken tilbake til helt eller delvis ny behandling. Dette følger av forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Hvis Landbruksdirektoratet fatter endelig vedtak i klagesaken, sender direktoratet vedtaket direkte til klageren. Kopi av vedtaket sendes statsforvalteren til orientering.

Kapittel 11: Behandlingen av feilutbetalinger

- Statsforvalteren skal følge opp tilskudd som er feilutbetalt

Det fremgår av forskriften § 15 at feilutbetalinger kan rettes. Dette innebærer både at tilskudd som er utbetalt for mye kan kreves tilbake, og at tilskudd som er utbetalt for lite kan etterbetales.

Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at statsforvalteren må vurdere om feilutbetalingen skal korrigeres.

For lite utbetalt tilskudd

Bestemmelsen omhandler tilskudd som ved en feil er utbetalt med et mindre beløp enn det som fremgår av vedtaket. Den klare hovedregelen er at dette skal etterbetales til tilskuddsmottaker.

Hvis tilskuddsmottaker gjør statsforvalteren oppmerksom på at det er utbetalt mindre tilskudd enn vedtaket sier, må statsforvalteren formidle opplysningene til Landbruksdirektoratet så snart som mulig, slik at direktoratet kan få utbetalt det resterende beløpet til tilskuddsmottakeren. Det samme gjelder hvis det er statsforvalter som oppdager feilen.

Hvis tilskuddsmottakere ellers mener at det er utbetalt for lite tilskudd, f.eks. fordi han eller hun mener at de ikke har fått innvilget tilskudd de har eller skulle ha søkt på, må statsforvalter informere vedkommende om at han eller hun kan klage på vedtaket.

For mye utbetalt tilskudd

Tilskudd som er utbetalt for mye kan skyldes at:

1. Vedtaket er riktig, men den faktiske utbetalingen er feil
2. Utbetalingen er i henhold til vedtaket, men vedtaket bygger på feil faktum

I det første tilfellet er det Landbruksdirektoratet som må rette opp feilutbetalingen.

Statsforvalteren må gjøre Landbruksdirektoratet oppmerksom på feilen så snart som mulig.

I det andre tilfellet må statsforvalter gjøre en konkret vurdering av om det er rimelig å kreve beløpet tilbake. Dette følger av «kan»- ordlyden i forskriften og av den ulovfestede læren om *condictio indebiti*.

Vurderingen

Condictio indebiti er den alminnelige lære om retten til å kreve tilbakebetaling av et beløp som betaleren ikke var forpliktet til å betale. Det er et grunnleggende trekk i læren om *condictio indebiti* at hvert tilfelle skal vurderes konkret under hensyn til rimelighet. Ved vurderingen av om resultatet bør bli tilbakebetaling, er det to hovedhensyn som står grunnleggende mot hverandre:

1. For det første har man *oppgjørshensynet*, som bygger på tanken om at «gjort er gjort», og at man i ettertid ikke bør rippe opp i forholdet, selv om det viser seg at betalingen var skjedd ved en feil.
2. For det annet har man *korreksjonshensynet*, som bygger på tanken om at feil bør korrigeres. Blant momenter som ofte vil ha betydning i den enkelte saken er:

- Partenes subjektive forhold - Hvis tilskuddsmottakeren forstod eller burde forstå at det forelå en feil da han mottok betalingen, tilsier det at tilbakebetaling bør skje.
- Lojalitetshensynet – Hvis en av partene hadde en anelse eller mistanke om at betalingen er feil, tilsier lojalitetshensynet da at spørsmålet om tilbakebetaling løses i disfavør for den som ikke har gjort sin motpart oppmerksom på forholdet.
- Objektiv feil - Hvis en feil skyldes forhold på den ene partens side, taler dette for at spørsmålet om tilbakebetaling løses til denne partens ugunst, selv om han ikke kan bebreides for feilen.
- Tidsmomentet – Hvis det er gått lang tid fra forvaltningen ble, eller burde ha blitt, klar over feilen, taler dette for at tilbakebetaling ikke kreves. Det samme gjelder hvis det går lang tid fra betalingen faktisk fant sted til feilen oppdages og tilbakebetaling kreves.

Hvis feilutbetalingen skyldes at vedtaket bygger på feil faktum, f.eks. ved at tilskuddsmottaker har gitt feil opplysninger, må statsforvalteren ta stilling til om det er adgang til å endre eller omgjøre det opprinnelige vedtaket etter forvaltningsloven § 35. Et vedtak som bygger på feil faktum, vil i de fleste tilfeller kunne omgjøres etter fvl. § 35 første ledd bokstav c.

Det er statsforvalteren som er vedtaksmyndighet i disse sakene. Statsforvalteren må [varsle tilskuddsmottakeren](#) om den mulige omgjøringen og tilbakekrevingen i henhold til forvaltningsloven § 16. Omgjøringsvedtak er enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven kap. VI.

Renter

Forskriften § 17 tredje ledd første og andre punktum har bestemmelser om at renter kan kreves tilbake ved uaktsomhet, grov uaktsomhet eller forsett.

Bestemmelsen er en kan-bestemmelse. Når statsforvalteren kommer til at det feilutbetalte beløpet skal kreves tilbake, må statsforvalteren derfor vurdere om det skal ilegges renter på feilutbetalingsbeløpet. For vurderingen av dette viser vi til kommentarrundskrivet.

Statsforvalteren skal fastsette størrelsen på renten i henhold til forskriften § 17 tredje ledd tredje punktum. Bestemmelsen fastslår at rentefoten (rentesatsen) skal settes lik den rentefoten som til enhver tid er fastsatt av Finansdepartementet etter [forsinkelsesrenteloven § 3](#). Denne renten fastsettes av departementet hvert halvår i [Forskrift om forsinkelsesrente og kompensasjon for inndrivelseskostnader](#).

Varsel om omgjøring, tilbakekreving og ileggelse av renter

Statsforvalteren skal varsle om mulig omgjøring, tilbakekreving av feilutbetalt tilskudd og ileggelse av renter før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 16.

Tilskuddsmottakeren skal gis mulighet til å uttale seg innen en nærmere angitt frist. Fristen bør angis som en bestemt dato for når uttalelsen skal være mottatt, uten at dette betyr at tilskuddsmottaker ikke kan komme med innsigelser senere, jf. bestemmelsen i § 34 andre ledd om at klageinstansen kan ta hensyn til nye omstendigheter og kan ta opp forhold som ikke er berørt klageren.

Innkreving av tilbakebetalings- og avkortingsbeløp

Etter forskriften § 17 kan reindriftsmyndighetene kreve tilbakebetalt differansen mellom utbetalt beløp og berettiget tilskudd som følge av vedtak om tilbakebetaling etter § 15 eller avkortning etter § 16.

Feilutbetalte og avkortede beløp kan kreves tilbake på to måter:

- Ved motregning i tilskuddsutbetalinger til tilskuddsmottakeren
- Ved utsending av faktura

Motregning

Statsforvalteren kan etter forskriften § 16 motregne når dette er hensiktsmessig i forhold til saksbehandlingen, f.eks. når statsforvalteren behandler en tilskuddssøknad samtidig som feilutbetalingssaken behandles.

Fire vilkår må være oppfylt for å ha rett til å motregne:

1. Kravene må være komputable (beregnelig),
2. Kravene må være gjensidige,
3. Motkravet (tilbakebetalingskravet) må være forfalt, og
4. Frigjøringstiden for hovedkravet (søkers rett på tilskuddsutbetaling) må være kommet

Motregningsvirkningen inntreer ved å erklære motregning. Det er ingen spesielle formkrav til hvordan en slik erklæring skal utformes, men det er nødvendig å fremsette den. Dette kan praktisk gjøres ved å ta motregningserklæringen inn i vedtaket om tilskudd. Det er ikke nødvendig at siddaandelsleder eller reinlaget aksepterer, virkningen inntreer selv om parten er helt passiv.

Statsforvalteren må sende tilskuddsvedtak, med informasjon om motregningen, til Landbruksdirektoratet.

Hvis statsforvalter ikke selv erklærer motregning, må saken sendes til Landbruksdirektoratet for innkreving.

Faktura

Hvis statsforvalteren ikke motregner, må saken sendes til Landbruksdirektoratet for innkreving så snart vedtaket om tilbakekreving er fattet. Dette for at innkrevingen kan iverksettes for å rette opp i tilskuddsutbetalingen, og foreldelse unngås.

Landbruksdirektoratet kan da sende en faktura til tilskuddsmottaker på beløpet.